

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Közhasznúsági jelentése

a 2010. évről.

A Fővárosi Bíróság 1999 április hó 26-án kelt 13. Pk. 60451/1989/13. sz. végzésével a 396. sorszám alatt nyilvántartásba vett Eötvös Loránd Fizikai Társulatot közhasznú szervezetnek minősítette. Ennek megfelelően a Társulatnak beszámolási kötelezettsége teljesítése során a közhasznú szervezetekről szóló (módosított) 1997. évi CLVI. törvény, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint a számviteli beszámolóval kapcsolatban a számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek éves beszámoló készítésének és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 224/2000 (XII.19) Korm. sz. rendeletben foglaltak szerint kell eljárnia. A jelen közhasznúsági jelentés az említett jogszabályok előírásainak figyelembe vételével készült.

I. rész – Gazdálkodási és számviteli beszámoló

Mérleg és eredménykimutatás

A Társulat 2010. évi gazdálkodásáról számot adó mérleget a jelen közhasznúsági jelentés *1. sz. melléklete* tartalmazza. A *2. sz. mellékletként* csatolt eredmény-kimutatás szerint jelentkezett 227 eFt tárgyévi eredmény a mérlegben tökeváltozásként kerül átvezetésre.

Költségvetési támogatás és felhasználása

Az állami költségvetésből származó, közvetlen támogatást a Társulat 2010-ben nem kapott, a pályázati úton elnyert támogatásokat a *2. sz. mellékletben* foglalt eredmény-kimutatás tartalmazza. A 2009. évi személyi jövedelemadó 1 %-ának a Társulat céljaira történt felajánlásából a tárgyévben 959 eFt bevétele származott. Ezt az összeget a Társulat a Fizikai Szemle nyomdai költségeinek részleges fedezeteként, valamint a társulat által szervezett tehetséggondozó versenyek támogatására használta fel.

Kimutatás a vagyon felhasználásáról

E kimutatás elkészítéséhez tartalmi előírások nem állnak rendelkezésre, így a Társulat vagyonának felhasználását illetően csak a mérleg forrásoldalának elemzésére szorítkozhatunk. A Társulat vagyonát tőkéje testesíti meg, amely a tárgyév eredményének figyelembe vételével 227 eFt értékben növekedett. Így az 1989. évi állapotot tükröző induló tőkéhez (7,581 eFt) képest a tárgyév mérlegében mutatkozó, halmozott induló tökeváltozás (-4,709eFt) ezzel az értékkel növekedett, értéke tehát jelenleg -4,482 eFt. Így a Társulat saját tőkéjének jelenlegi, a mérleg szerint és a tárgyév eredményének figyelembevételével számított értéke 3.099 eFt, szemben a tárgyévet megelőző, 2009. évre vonatkozó, hasonlóképpen számított 2,873 eFt tőkeértékkel.

Cél szerinti juttatások

A Társulat valamennyi tagja – a fennálló tagsági viszony alapján – a tagok számára természetben nyújtott, cél szerinti juttatásként kapta meg a Társulat hivatalos folyóirata, a Fizikai Szemle 2010-ben megjelentetett évfolyamának számait.

A Társulat a B.A.Z. megyei Önkormányzatnak az árvízkárosultak megsegítésére 300 eFt támogatást nyújtott.

Kiemelt támogatások

A Társulat 2010-ben cél szerinti, a Khtv. 26. §. c.) pontjának hatálya alá eső feladatainak megoldásához az alábbi támogatásokban részesült (a vonatkozó rendeletben megadott forrásokra szorítkozva, ezer Ft-ban):

- Központi költségvetési szervtől 0 eFt
- Elkülönített állami pénzalapoktól 0 eFt
- Helyi önkormányzatoktól 150 eFt
- Kisebbségi területi önkormányzatoktól 0 eFt
- Települési önkormányzatok társulásától 0 eFt
- Egészségbiztosítási önkormányzattól 0 eFt
- Egyéb közcélú felajánlásból 0 eFt

A fenti összesítés magában foglalja a megadott forráshelyek alsóbb szervei által nyújtott támogatásokat is.

Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatások

A Társulat vezető tisztségviselői ezen a címen 2010-ben semmilyen külön juttatásban nem részesültek. A tisztségviselők a Társulat tagjaiként, a Társulat valamennyi tagjának a tagsági viszony alapján járó cél szerinti juttatásként kapták meg a Fizikai Szemle 2010. évi évfolyamának számait.

II. rész – Tartalmi beszámoló a közhasznú tevékenységről

A közhasznú szervezetként való elismerésről szóló, a jelentés bevezetésében idézett bírósági végzés indoklásában foglaltak szerint a Társulat cél szerinti tevékenysége keretében a Khtv. 26.§. c) pontjában felsoroltak közül az alábbi közhasznú tevékenységeket végzi:

- (3) tudományos tevékenység, kutatás
- (4) nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés;
- (5) kulturális tevékenység;
- (6) kulturális örökség megóvása;
- (9) környezetvédelem
- (19) az euroatlanti integráció elősegítése.

A tudományos tevékenység és kutatás területén a tudományos eredmények közzétételének, azok megvitatásának színteret adó tudományos konferenciák, iskolák, előadóülések, valamint más tudományos rendezvények szervezését és lebonyolítását emeljük ki.

A hazai és nemzetközi részvétellel megtartott és a Társulat, illetve szakcsoportjai által rendezett tudományos, szakmai továbbképzési célú és egyéb rendezvények közül meg kívánjuk említeni az alábbiakat:

- Szkeptikus konferencia, Budapest, 2010. február 27.
- a Statisztikus Fizikai Szakcsoport „Statisztikus fizikai nap” című rendezvénye, Budapest, 2010. március 22.
- a Sugárvédelmi Szakcsoport 35. Sugárvédelmi továbbképző tanfolyama, Hajdúszoboszló, 2010. április 27-29.
- a Részecskefizikai Szakcsoport elméleti fizikai iskolája, Budapest, 2010.
- az Ortway Kollégium keretében rendezett Marx György Emlékülés 2010. május 27..
- Öveges József Verseny döntője , Győr, 2010. május 28-30.
- CERN Kutatói utánpótlás és tehetségnevelés, Tanártovábbképzés, 2008. augusztus 14-22.
- Fizikus Vándorgyűlés, Pécs, 2010. augusztus 24-27.
- Elméleti Fizikai Iskola, Tihany, 2010. augusztus 30-szeptember 3.
- Science on Stage, Nemzeti Válogató Verseny, Budapest, 2010. október 2.
- Eötvös Fizikaverseny (több helyszínen), 2010. október 15-én,
- Fórum a felsőoktatási törvény változásairól, Budapest, 2010. december 17.

A Társulat elnöksége – a rendszeresen megtartott elnökségi ülésekhez csatlakozóan – nyilvános klubdélutánt szervezett.

A Társulat szakcsoportjainak egyéb tevékenységét érintve ki kell emelnünk a Részecskefizikai, a Termodinamikai, valamint a Vákuumfizikai Szakcsoport szemináriumszervező munkáját. E rendszeresen tartott szemináriumok, előadóülések a szakmai közélet értékes fórumai.

A Társulat szakcsoportjai és területi csoportjai a külön említetteken kívül – önállóan, vagy a fizika területén működő kutatóhelyekkel közösen, egyedi jelleggel vagy rendszeres időközönként – számos alkalommal rendeztek szakmai jellegű összejöveteleket, előadóüléseket, tudományos és ismeretterjesztő előadásokat, szervezték tagjaik részvételét külföldi szakmai konferenciákon

A nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés és a kulturális tevékenység területein végzett szerteágazó munka zöme a Társulat oktatási szakcsoportjai, valamint területi csoportjai szervezésében folyt. A fizikatanári közösség számára módszertani segítséget, a tapasztalatcsere és szakmai továbbképzés lehetőségét kínálták a két oktatási szakcsoport által 2010-ben is megrendezett, elismert továbbképzésként akkreditált fizikatanári ankétok, így

- a 53. Középiszkolai Fizikatanári Ankét és Eszközbemutató, Miskolc, 2010. június 26-29.
- a 34. Általános Iskolai Fizikatanári Ankét és Eszközkiállítás, Eger, 2010. június 29.-július 1.

A Társulat szervezésében fizikatanárok 45 fős csoportja vett részt augusztus 14-22. között a CERN-ben magyar nyelven megtartott szakmai továbbképzésen.

A Társulat Sugárvédelmi Szakcsoportja 2010-ben megszerkesztette és elkészítette, és az Eötvös Kiadón kiadta a Sugárvédelem c. tankönyvet.

A Társulatnak a képességfejlesztés szolgálatában álló versenyszervező tevékenysége az általános iskolai korosztálytól kezdve az egyetemi oktatásban résztvevőkig terjedően kínál felmérési lehetőséget a fizika iránt fokozott érdeklődést mutató diákok, hallgatók számára. A területi szervezetek többsége szervez helyi, megyei, adott esetben több megyére is kiterjedő vagy akár országos részvételű fizikaversenyeket. Ezek részletes felsorolása helyett csak meg kívánjuk említeni, hogy a 2008-ban szervezett és lebonyolított, adott esetben több száz főt is megmozgató versenyek száma változatlanul meghaladja a húszat. Ezek között számos olyan is szerepel, amelyek hosszabb idő óta évente rendszeresen kerülnek megrendezésre.

A Társulat 2010-ben is megrendezte hagyományos, országos jellegű fizikaversenyeit (Eötvös-verseny, Ortway-verseny, Mikola-verseny, Öveges-verseny, Szilárd Leó Fizikaverseny). A korábbi évekhez hasonlóan 2010-ben is a Társulat szervezte meg a résztvevők kiválasztását és a magyar csapat felkészítését az évenkénti fizikai diákolimpiára.

A Társulat Elnöksége és oktatási szakcsoportjai a beszámolási időszakban kiemelt feladatuknak tekintették a fizikának – és általában a természettudományoknak – a közoktatásban betöltött szerepével való foglalkozást. Véleményezték az OKNT-nak e tárgyban készített javaslatait, és maguk is megfelelően kiérlelt javaslatokkal fordultak az Oktatási Minisztériumhoz.

A területi csoportok ismeretterjesztő rendezvényei közül kiemelendőnek tartjuk

- a Baranya megyei csoport "Kis esti fizika" című, hagyományos előadássorozatát;
- a Fejér megyei csoport ismeretterjesztő előadásait;
- a Hajdú megyei csoport által 32. alkalommal megrendezett debreceni Fizikusnapokat;
- a Békés megyei csoport "Játsszunk fizikát!" című interaktív kiállítást;
- A Csongrád megyei csoport ismeretterjesztő rendezvényeit.

A továbbképzésben, szakmai ismeretterjesztésben és az információszolgáltatásban betöltött szerepe mellett a tehetséggondozás feladatait is szolgálja a Társulat folyóirat-kiadási tevékenysége. A Társulat 2010-ben kiadta a Társulat havonta megjelenő hivatalos folyóirata, a Fizikai Szemle LX. évfolyamának számait. A Társulat tagjainak tagsági jogon járó Fizikai Szemle megtartotta elismert szakmai színvonalát, változatlanul a magyarul beszélő fizikustársadalom egyik igen jelentős összefogó erejének tekinthető. A Középiszkolai Matematikai és Fizikai Lapok kiadását 2007. január 1-jétől a MATFUND Alapítvány vette át, de a laptulajdonosok egyikeként a Társulat továbbra is közreműködik a lap megjelenítésében.

Az euroatlanti integráció elősegítése szolgálatában állt a Társulat nemzetközi tevékenysége, amellyel a hazai fizika nemzetközi integrálódásának folyamatát kívántuk erősíteni. Az Európai Fizikai Társulat (EPS) alapító tagegyesületeként a Társulat választott képviselői útján is tevékeny részt vett az EPS munkájában.

Kulturális örökség megóvása: Eötvös Loránd emléktábla és síremlék koszorúzása .

A kutatás területén elért eredmények elismerésére a Társulat 2010-ben is odaítélte tudományos díjait, amelyek közül a Bozóky László -díj (Andrási Andor), a Jánossy Lajos-díj (Juhász Róbert), a Novobátzky Károly-díj (Lévay Péter), a Selényi Pál-díj (Biri Sándor) , a Szalay Sándor-díj (Gál János), a Szigetyi György-díj (Osvay Margit) került kiadásra.

A Társulat Küldöttközgyűlése a 2010. évi Prométeusz-éremet Vida Józsefnek, a Társulat érmét Patkós Andrásnak ítélte oda. A Társulat Eötvös –plakettjét 2010-ben Blészer János kapta.

Az általános és középiskolai tanároknak adományozható Mikola Sándor díjat 2010-ben Honyek Gyula és Kleizerné Kocsis Mária kapta.

Ericsson díjat kaptak 2010-ben fizika népszerűsítéséért: Jarosievitz Beáta, Wöller Lászlóné és Bigus Imre, a fizika tehetségeinek gondozásáért: Bülgözdi László és Somogyi Sándor.

Az Alapítvány a Magyar Természettudományos Oktatásért Rátz Tanár Úr Életműdíjat Várnagy István és Vida József kapta.

Budapest, 2010. május 21.

Dr. Kádár György
főtitkár